

Autoriteit woningcorporaties
Inspectie Leefomgeving en Transport

Woningcorporaties en de WNT in 2021

Woningcorporaties en de WNT in 2021

November 2022

Colofon

Uitgegeven door

Inspectie Leefomgeving en Transport
ILT/Autoriteit woningcorporaties

Graadt van Roggenweg 500 Utrecht
Postbus 16191, 2500 BD Den Haag

www.ilent.nl/autoriteitwoningcorporaties

Inhoud

Samenvatting	7
1. Inleiding	8
1.1 Inleiding	8
1.2 Verantwoording	8
1.3 Leeswijzer	10
2. Overschrijdingen in 2021	11
2.1 Bezoldiging	11
2.2 Uitkeringen wegens beëindiging dienstverband	11
3. Ontwikkeling sinds 2015	12
3.1 Aantal topfunctionarissen	12
3.2 Leidinggevende topfunctionarissen	12
3.3 Toezichthoudende topfunctionarissen	13
Bijlage Aantal corporaties per bezoldigingsklasse en –maximum	15

Samenvatting

Zo'n 2.000 toezichhoudende en leidinggevende topfunctionarissen bij woningcorporaties voldoen met hun bezoldiging in 2021 aan de Wet Normering Topinkomens (WNT). Ook de overeengekomen uitkeringen wegens beëindiging van het dienstverband, die 20 topfunctionarissen in 2021 kregen uitbetaald, voldoen aan de WNT. Dit is vastgesteld uit de analyse van WNT-gegevens die de corporaties digitaal aanleverden aan de Autoriteit woningcorporaties (Aw). De aangeleverde gegevens moeten hetzelfde zijn als de WNT-informatie in hun jaarrekening over 2021.

Boven het WNT-maximum

Uit de analyse bleek dat 9 leidinggevende topfunctionarissen een bezoldiging kregen boven het individueel toepasselijk WNT-maximum¹. Dat mag, als het gaat om 8 van deze leidinggevende topfunctionarissen. 6 topfunctionarissen maakten gebruik van overgangsrecht. 2 topfunctionarissen hadden een andere legale motivatie, zoals correctie op salaris. Bij 1 topfunctionaris was er sprake van een onverschuldigde betaling. De woningcorporatie is inmiddels gestart met de invordering. Bij toezichthoudende topfunctionarissen waren er 2 topfunctionarissen met een bezoldiging boven het individueel toepasselijk WNT-maximum. Dat was toegestaan, omdat ook deze topfunctionarissen een legale motivatie hadden zoals correctie op salaris van voorgaande jaren.

Overgangsrecht afbouwen

Corporaties zijn in 2017 gestart met de afbouw van het overgangsrecht voor vrijwel alle topfunctionarissen die ermee te maken hebben. De resterende topfunctionarissen met overgangsrecht zijn in 2018 of in 2020 begonnen met de afbouw. Het jaar waarin de verplichte afbouw begint, hangt af van het jaar waarin de norm is ingevoerd die hun bezoldiging raakt. Dat komt omdat de WNT na invoering in 2013 verschillende keren is aangescherpt. De afbouw van het salaris kan 3 tot 5 jaar duren. In 2023 kan niemand meer aanspraak maken op het overgangsrecht.

Daarnaast kwam uit de analyse naar voren dat het percentage leidinggevende topfunctionarissen dat de bezoldigingsnorm overschrijdt in 2021 verder afnam naar 1,5%. In 2015 was dit nog 44%. De daling kwam onder andere door de uitstroom van leidinggevende topfunctionarissen, vanwege bijvoorbeeld pensionering en fusie.

Gemiddelde bezoldiging

Een leidinggevende topfunctionaris kreeg in 2021 € 154.266 aan gemiddelde bezoldiging voor een jaar dat zij fulltime topfunctionaris waren. Dat is 4,5% meer dan in 2020. De gemiddelde bezoldiging aan toezichthoudende topfunctionarissen steeg in 2021 ook en is €13.404. Dat is 6% meer dan in 2020. Deze stijging komt voor een belangrijk deel door fusies die plaatsvonden tussen corporaties. Door de fusies stijgt het aandeel corporaties in bezoldigingsklassen met een hoger maximum. Een andere oorzaak is de normale stijging in de gemiddelde bezoldiging van de WNT-maxima.

¹ Voor bezoldigingsnormen voor topfunctionarissen in 2021 zie [Bezoldigingsmaxima 2021 | Regeling | Topinkomens](#)

1 Inleiding

1.1. Inleiding

Deze WNT analyse geeft informatie over de bezoldiging en beëindigingsuitkeringen aan topfunctionarissen en niet-topfunctionarissen bij woningcorporaties in 2021. De analyse is gebaseerd op gegevens over 2021 die de corporaties digitaal aanleverden per 1 juli. De aangeleverde gegevens dienen overeen te komen met de WNT-informatie in hun jaarrekening over 2021.

Deze WNT analyse bevat niet:

- de bevindingen van de Aw als toezichthouder op de WNT;
- de analyse van controleverklaringen.

De bevindingen uit het toezichtproces waaronder de analyse van controleverklaringen worden verwerkt in de WNT-jaarrapportage die de minister van BZK jaarlijks in december aanbiedt aan de Tweede Kamer. In de WNT-jaarrapportage worden ook de door de accountant gemelde overtredingen ten aanzien van kalenderjaar 2021 opgenomen. De WNT-jaarrapportage geeft voor alle sectoren die te maken hebben de WNT een overzicht van geconstateerde overtredingen en handhavingsmaatregelen.

1.2. Verantwoording

Data

De informatie over 2021 in deze notitie is ontleend aan de data die de corporaties over de WNT aanleverden aan de Aw in de jaarlijkse digitale opvraag van de Verantwoordingsinformatie (dVi). Deze data dienen gelijk te zijn aan de (verplichte) data uit de jaarrekening. De accountant ziet er op toe dat corporaties de data correct aanleveren in de dVi.

Ook dit jaar blijken gegevens af en toe niet of inconsistent te zijn ingevuld. Voor zover dit de uitkomsten in deze rapportage kan beïnvloeden, zijn ontbrekende en inconsistente gegevens gecontroleerd in de jaarrekening en gecorrigeerd in de analyse. Indien de gegevens dan nog ontbreken, wordt dit in de tekst vermeld.

De gegevens over 2016, 2017, 2018, 2019 en 2020 zijn ontleend aan de WNT-analyse 2016, 2017, 2018, 2019 en 2020 die de Aw eerder uitbracht. De data over 2015 komen uit de laatste WNT-analyse 2015 die het ministerie van BZK opstelde.

Functionarissen

Op basis van de WNT zijn in 2021 de volgende categorieën (top)functionarissen te onderscheiden:

- a) De leidinggevende topfunctionarissen. Hiertoe behoren:
 - leidinggevende topfunctionarissen met dienstbetrekking;

- zij die op grond van hun vorige functie als topfunctionaris nog maximaal 4 jaar topfunctionaris zijn. Zij blijven werken bij dezelfde instelling als waar ze eerder een topfunctie vervulden, maar in een andere functie én
 - leidinggevende topfunctionarissen zonder dienstbetrekking: de extern ingehuurde topfunctionarissen vanaf de 13e kalendermaand qua functievervulling. Sinds 2016 geldt vanaf de 13e maand waarin de functie wordt vervuld, de reguliere normering zoals die geldt voor leidinggevende topfunctionarissen met een dienstbetrekking.
- b) Toezichthoudende topfunctionarissen:
Dit zijn de voorzitters en leden van de Raad van Commissarissen (RvC).
- c) Leidinggevende topfunctionarissen zonder dienstbetrekking in de periode kalendermaand 1 t/m 12 van functievervulling:
Zij worden onderscheiden omdat voor hen sinds 2016 een aparte norm geldt.
- d) Topfunctionarissen die vallen onder de zogenoemde anticumulatiebepaling:
Deze bepaling uit de WNT geldt vanaf verslagjaar 2018.
In de Verantwoordingsinformatie van de corporaties zijn geen topfunctionarissen vermeld die vallen onder de anticumulatiebepaling. De informatie over functionarissen die onder deze bepaling vallen ontbreekt, omdat de accountants hebben aangegeven de vereiste informatie niet te kunnen controleren. Dit in overeenstemming met het Controleprotocol WNT 2021.
- e) Topfunctionarissen met een totale bezoldiging van € 1.700 of minder²
- f) Niet top- functionarissen:
Dit zijn functionarissen die in 2021 een bezoldiging boven het individueel toepasselijke drempelbedrag hebben ontvangen. Voor 2021 zijn er geen functionarissen opgegeven met overschrijding van de maximale bezoldiging.

Ontwikkeling gemiddelde bezoldiging in de tijd

Bij het beeld over de ontwikkelingen in de tijd is het belangrijk dat gegevens door de tijd heen vergelijkbaar zijn. In verband hiermee omvat de analyse in hoofdstuk 3 minder topfunctionarissen dan hoofdstuk 2. De topfunctionarissen in hoofdstuk 2 zijn alle topfunctionarissen die vallen onder de 5 genoemde categorieën topfunctionarissen. De topfunctionarissen in hoofdstuk 3 zijn een selectie hieruit die begrensd is met de volgende criteria:

- ze zijn het hele jaar actief in de functie, én
- ontvangen meer dan € 1.700 aan bezoldiging (in 2015 en 2016 € 1.500),
- én, voor zover ze een leidinggevende topfunctie vervullen, is de omvang van hun functie groter dan 0,1 full time equivalent (fte).

Deze uitgangspunten zijn in het verleden geformuleerd door het ministerie van BZK, toen dit ministerie zelf nog de ontwikkeling rond de WNT in de tijd analyseerde. De criteria beogen te voorkomen dat uitkomsten al te gevoelig zijn voor extremen. Zoals topfunctionarissen die een zeer lage bezoldiging ontvangen (binnen grenzen van de fiscaal toegestane vrijwilligersvergoeding) of een topfunctie vervullen met een zeer kleine omvang.

De gemiddelde bezoldiging voor leidinggevende topfunctionarissen is het gemiddelde bij fulltime functievervulling. De berekening van dit gemiddelde verloopt stapsgewijs. Eerst is voor elke leidinggevende topfunctionaris die voldoet aan de hiervoor genoemde uitgangspunten, bepaald hoeveel bezoldiging deze functionaris

² In 2017 is de ondergrens verhoogd naar € 1.700 (was € 1.500). Reden hiertoe is dat deze grens gelijk is aan de maximale vrijwilligersvergoeding die belastingvrij mag worden ontvangen, en ook deze vergoeding in 2017 is verhoogd. Daarnaast geldt vanaf jaarrekening 2017 dat voor topfunctionarissen die maximaal € 1.700 bezoldiging ontvangen in een jaar, alleen nog de naam en functie openbaar dient te worden gemaakt alsmede in voorkomend geval de naam van de rechtspersoon of instelling bij wie de leidinggevende topfunctionaris gelijktijdig een functie als leidinggevende topfunctionaris in dienstbetrekking vervult als bedoeld in het eerste lid, onderdeel n. (Uitvoeringsregeling WNT, artikel 5 lid 3). In 2021 blijft de grens eveneens € 1.700.

ontvangt indien hij of zij fulltime werkt. Daarna is het gemiddelde berekend over alle leidinggevende topfunctionarissen in de analyse.

De gemiddelde bezoldiging voor toezichthoudende topfunctionarissen is direct berekend als het gemiddelde van de bezoldigingen die zijn ontvangen door topfunctionarissen die voldoen aan de eerder genoemde uitgangspunten. Er is dus geen omrekening geweest naar fulltime functievervulling. Een commissariaat is immers nooit een fulltime functie.

1.3. Leeswijzer

Hoofdstuk 2 'Overschrijdingen in 2021' geeft een beeld voor alle topfunctionarissen voor wie de corporaties informatie aanleverden over 2021. De mate waarin er sprake is van overschrijding van de normen voor bezoldiging en uitkeringen wegens beëindiging van het dienstverband komt aan de orde, evenals de mate waarin er vorderingen lopen vanwege onverschuldigde betalingen. Motivaties worden eveneens toegelicht.

Hoofdstuk 3 'Ontwikkeling sinds 2015' geeft een beeld van de ontwikkeling in de gemiddelde bezoldiging en uitkeringen wegens beëindiging van het dienstverband voor leidinggevende en toezichthoudende topfunctionarissen. Vanwege de vergelijkbaarheid in de tijd, is de analyse in dit hoofdstuk beperkt tot topfunctionarissen die voldoen aan de hiervoor beschreven criteria (zie paragraaf 1.2).

2 Overschrijdingen in 2021

2.1 Bezoldiging

De bezoldiging van alle topfunctionarissen voldoet aan de individueel toepasselijke bezoldigingsnorm (tabel 1). Uit de analyse bleek dat 9 leidinggevende topfunctionarissen een bezoldiging kregen boven het individueel toepasselijk WNT-maximum. Dat mag, als het gaat om 8 van deze leidinggevende topfunctionarissen. 6 topfunctionarissen maakten gebruik van overgangsrecht. 2 topfunctionarissen hadden een andere legale motivatie, zoals correctie op salaris. Bij 1 topfunctionaris was er sprake van een onverschuldigde betaling. De woningcorporatie is inmiddels gestart met de invordering.

Bij toezichthoudende topfunctionarissen waren er 2 functionarissen met een bezoldiging boven het individueel toepasselijk WNT-maximum. Dat was toegestaan, omdat ook deze functionarissen een legale motivatie hadden (correctie salaris van voorgaande jaren).

Tabel 1 Aantal topfunctionarissen¹ met bezoldiging in 2021 en overschrijding van individueel toepasselijk WNT-maximum

	Leidinggevend	Extern ingehuurd (maand 1 t/m 12)	Toezichthoudend
Totaalaantal	442	30	1.554
Aantal met terugvordering onverschuldigde betaling over 2021	1	0	0
Aantal met overschrijding (individueel) toepasselijke bezoldigingsnorm	9	0	2
<i>Motief voor overschrijding:</i>			
overgangsrecht	6		
correctie salaris 2020	2		1
correctie salaris 2019			1

¹Inclusief 58 topfunctionarissen met een bezoldiging van € 1.700 of minder. Onder hen 10 leidinggevend, en 48 toezichthoudend.

2.2 Uitkeringen wegens beëindiging van het dienstverband

In 2021 ontvingen 20 leidinggevende topfunctionarissen een beëindigingsuitkering (tabel 2). De beëindigingsuitkeringen voldeden alle aan de individueel toepasselijke WNT-norm (maximaal € 75.000 bij fulltime functievervulling in voorgaande 12 maanden).

Tabel 2 Aantal topfunctionarissen met beëindigingsuitkering in 2021¹

Topfunctionarissen	Leidinggevend	Extern ingehuurd (kalendermaand 1 t/m 12)	Toezichthoudend
Totaal aantal	20	0	0
Aantal met overschrijding	0	0	0

3 Ontwikkeling sinds 2015

3.1 Aantal topfunctionarissen

In dit hoofdstuk over de ontwikkeling in de tijd, wordt gefocust op topfunctionarissen die voldoen aan een aantal specifieke uitgangspunten (zie paragraaf 1.2). Hierdoor is de vergelijking tussen de jaren zinvol en worden uitkomsten niet te zeer beïnvloed door extremen. Door de uitgangspunten is het aantal topfunctionarissen hier lager dan in hoofdstuk 2. Tabel 3 brengt de verschillen in beeld.

Tabel 3 Aantal topfunctionarissen in de analyse van hoofdstuk 2 en 3 (2021)

	Leidinggevend	Toezichhoudend
Hoofdstuk 2 (alle topfunctionarissen)	442	1.554
Hoofdstuk 3 (selectie)	318	1.188

3.2 Leidinggevende topfunctionarissen

Gemiddelde bezoldiging

De gemiddelde bezoldiging bij fulltime functievervulling gedurende een heel jaar is in 2021 ca. € 6.600 hoger (4.5%) dan in 2020 (tabel 4). De belangrijkste oorzaken van stijging zijn de reguliere verhoging van de WNT-maxima met circa 4.2% in 2021 en de fusies tussen corporaties. Er verdwenen in totaal 6, veelal kleinere corporaties. Hierdoor steeg het aandeel corporaties dat valt in een hogere bezoldigingsklasse met hoger bezoldigingsmaximum (zie bijlage). De bezoldigingsklasse waarin een corporatie valt, hangt af van het aantal verhuureenheden dat zij bezit en beheert en van het aantal inwoners in de grootste gemeente waar de corporatie minimaal 20% van haar verhuureenheden bezit of beheert.

Tabel 4 Bezoldigingsinformatie leidinggevende topfunctionarissen, 2015-2021

	2021	2020	2019	2018	2017	2016	2015
Aantal topfunctionarissen	318	341	324	360	400	425	472
Gemiddelde bezoldiging							
per jaar bij full time	154.266	147.590	145.565	143.538	136.912	132.696	134.075
functievervulling (x € 1)							

Overschrijding individueel toepasselijke bezoldigingsnorm

Het aantal en percentage topfunctionarissen met een overschrijding van de individueel toepasselijke bezoldigingsnorm is in 2021 verder gedaald. Dit komt mede door de uitstroom van leidinggevende topfunctionarissen, bijvoorbeeld vanwege pensioen of fusie. De gemiddelde overschrijding daalde naar € 6.131 per leidinggevende topfunctionaris met een overschrijding.

Tabel 5 Leidinggevende topfunctionarissen met overschrijding bezoldigingsnorm

	2021	2020	2019	2018	2017	2016	2015
Aantal	5	37	66	107	146	175	208
Procentueel	1.5%	11%	20%	30%	37%	41%	44%
Gemiddelde overschrijding (x € 1)	6.131	6.424	14.325	21.627	26.886	27.714	27.377

In 2020 zijn resterende topfunctionarissen gestart met de afbouw van het overgangsrecht voor alle topfunctionarissen³. Uit de gegevensanalyse blijkt dat de afbouw van de bezoldiging via overgangsrecht in gang is gezet. Het jaar waarin corporaties starten met de afbouw hangt af van het moment waarop de sectorale maxima zijn ingevoerd. De WNT is na invoering in 2013 namelijk verschillende malen aangescherpt. Bij invoering van een (lagere) norm geldt het overgangsrecht met honorering van bestaande bezoldigingsafspraken gedurende 4 jaar. Afhankelijk van toepasselijke regelgeving duurt de afbouw daarna 3 tot 5 jaar. Vanaf 1 januari 2023 heeft niemand meer overgangsrecht.

Beëindigingsuitkering

In 2021 ontvingen 20 voormalige leidinggevende topfunctionarissen een beëindigingsuitkering. Zij ontvingen gemiddeld ca. € 26.000 per persoon.

Tabel 6 Beëindigingsuitkeringen aan leidinggevende topfunctionarissen

	2021	2020	2019	2018	2017	2016	2015
Aantal topfunctionarissen	20	16	24	27	13	21	21
Gemiddelde beëindigingsuitkering (x € 1)	26.268	46.942	40.536	30.692	26.947	50.313	89.885
Aantal met overschrijding van norm	0	0	0	0	0	3	5
% Beëindigingsuitkering boven de norm	0%	0%	0%	0%	0%	14%	24%
Gemiddelde overschrijding van norm (x € 1)	0	0	0	0	0	14.580	161.721

3.3 Toezichthoudende topfunctionarissen

Gemiddelde bezoldiging en overschrijdingen

Onder de toezichthoudende topfunctionarissen steeg de gemiddelde bezoldiging in 2021 naar € 13.404 op jaarbasis (tabel 7). Dat is 6% meer dan in 2020. Belangrijke redenen zijn ook hier de reguliere stijging in de bezoldigingsmaxima (circa 4.2%) en de stijging van het aandeel corporaties met een hoger bezoldigingsmaximum onder invloed van de fusies. Er zijn geen overschrijdingen.

De gemiddelde bezoldiging van de toezichthoudende topfunctionarissen is lager dan zou mogen krachtens de WNT. De Beroepsregel honorering commissarissen van de

³ De afbouw betreft categorie topfunctionarissen met
- bezoldigingsafspraken gemaakt van vóór 1 januari 2013
- de bezoldigingsafspraken gemaakt vóór 1 januari 2014
- de bezoldigingsafspraken gemaakt vóór 1 januari 2016

Voor meer informatie zie [Overgangsrecht woningcorporaties | Vraag en antwoord | Topinkomens](#)

Vereniging Toezichthouders Woningcorporaties (VTW) werkt dit in de hand. Deze regel die geldt voor alle VTW-leden, hanteert lagere bezoldigingsmaxima voor commissarissen dan de WNT. Alleen in de hoogste bezoldigingsklasse geeft de regel hetzelfde maximum als de WNT.

Tabel 7 Bezoldigingsinformatie toezichthoudende topfunctionarissen

	2021	2020	2019	2018	2017	2016	2015
Aantal in jaaranalyse	1188	1.199	1.231	1.246	1.295	1.355	1.517
Gemiddelde bezoldiging (x € 1)	13.404	12.623	11.610	11.174	10.300	9.674	9.013
Aantal met overschrijding individueel toepasselijke norm	0	0	0	0	0	0	0

Beëindigingsuitkeringen

Geen van commissarissen ontving een beëindigingsuitkering in 2021.

Toezichthoudende topfunctionarissen bij woningcorporaties vertrekken meestal zonder beëindigingsuitkering.

Bijlage Corporaties, bezoldigingsklasse en -maximum

Krachtens de WNT en de Regeling bezoldigingsmaxima topfunctionarissen toegelaten instellingen volkshuisvesting 2014 hangt de toepasselijke norm voor de bezoldiging van topfunctionarissen bij een corporatie af van de bezoldigingsklasse en het bijbehorende bezoldigingsmaximum. Er zijn 8 bezoldigingsklassen. In welke bezoldigingsklasse een corporatie valt, hangt af van het aantal verhuureenheden in bezit en beheer, en van het aantal inwoners in de grootste gemeente waar de corporatie tenminste 20% van haar verhuureenheden bezit of beheert.

Onderstaande tabel toont voor iedere bezoldigingsklasse de hoogte van het bezoldigingsmaximum in 2020 en 2021, alsmede hoeveel corporaties in elke klasse vallen.

Tabel 8 Bezoldigingsklasse, bezoldigingsmaximum en corporaties, 2020-2021

Bezoldigings-klasse	Bezoldigings-maximum (x €1)	2020		2021		
		Corporaties aantal	%	Bezoldigings-maximum (x €1)	Corporaties aantal	%
A	94.000	17	5,90%	98.000	15	5,32%
B	106.000	29	10,07%	111.000	29	10,28%
C	118.000	24	8,33%	123.000	20	7,09%
D	127.000	14	4,86%	132.000	14	4,96%
E	147.000	58	20,14%	153.000	55	19,50%
F	168.000	68	23,61%	175.000	71	25,18%
G	189.000	42	14,58%	197.000	41	14,54%
H	201.000	36	12,50%	209.000	37	13,12%
Totaal		288	100%		282	100%

Dit is een uitgave van de

Inspectie Leefomgeving en Transport

Postbus 16191 | 2500 BD Den Haag
088 489 00 00

<https://www.ilent.nl/onderwerpen/autoriteitwoningcorporaties/>
Maand en jaar van uitgifte